

Avontuur in de voetsporen van spionnen en soldaten

Een riviercruise over de Oostzee combineert rijke, Duitse geschiedenis met prachtige natuur. Tijdens deze reis komen de geschiedenis van de Koude Oorlog en de Tweede Wereldoorlog tot leven onder de vleugels van onze bezielende cruiseleader Karel Verburg.

Stap aan boord voor een riviercruise langs de Oostzee waar de geschiedenis van de Koude Oorlog, voormalige DDR en Tweede Wereldoorlog tot leven komt. Onder de vleugels van de bezielende cruiseleader Karel Verburg, die als toenmalig journalist en AIVD'er decennialang onderdeel was van deze geschiedenis, maken we een rondje langs de historische parels en ongerepte natuur.

Plaksnorren. Afluisterapparatuur. Mensen bespioneren. Geheime informatie bemachtigen. Oost-Duitsland en met name Oost-Berlijn is één van de meest fascinerende onderwerpen uit de moderne geschiedenis van de Koude Oorlog. "Ik heb van dichtbij meegemaakt hoe de spionagedienst Stasi alles van iedereen bijhield. Het is zo leuk om de reizigers een inkijkje te geven in het verleden en mee te nemen naar plekken die een gemiddelde toerist niet ziet."

Rondleiding van ex-gevangene

Aan het woord is Karel Verburg (63), de cruiseleader die u in augustus 2024 met een varende boutique hotel meeneemt langs de parels van de Oostzee. Een gepassioneerd historicus die al vanaf zijn achttiende jaar thuis is in dit gebied. Vanuit zijn studie Oost-Europese geschiedenis werkte hij er eerst als journalist en later als medewerker van de Internationale Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten. Het voordeel van iemand die er de weg goed kent, komt tot uiting in het reisprogramma dat hij heeft samengesteld.

Hoe bijzonder is het bijvoorbeeld om in de voormalige Stasi-gevangenis Hohenschönhausen een rondleiding te krijgen van een ex-gevangene. Of in het hoofdkwartier van de Stasi plaats te nemen achter het bureau waar Erich Mielke, de voormalig minister voor Staatsveiligheid die meer dan dertig jaar de Stasi leidde. “De generatie die dit destijds vanuit de voorpagina’s van de kranten heeft meegekregen, is hier altijd best van onder de indruk. Hier voel je de geschiedenis tot in je vezels”, ervaart Karel.

Van spionnenbrug tot raket

Ook zo’n iconische plek in de reis is De Glienicker Brücke, bekend van de spionnenruil. “Hier zijn beroemde films over gemaakt. En in spionageliteratuur komt deze brug vaak terug. Aan het einde van de dag, als het een beetje schemerig begint te worden, dan voel je nog echt die intimiderende sfeer.”

Verder komt ook de Tweede Wereldoorlog aan bod. Zo ontdekt u - tijdens het postcruise-arrangement (red.) - buiten Berlijn de voor burgers verboden stad van waaruit militaire operaties werden geleid. En neemt de excursie naar Peenemünde u mee terug in de tijd naar de ontwikkeling van de V2-raket. “Wernher von Braun legde hier de basis voor de moderne raketten die uiteindelijk de maanlanding mogelijk maakten”, weet Karel.

Zelf vindt hij de plek waar zeventigduizend Russische militairen met hun families waren gehuisvest indrukwekkend. “Je loopt hier onder meer door het ondergrondse bunkercomplex waar het Rode Leger haar hoofdkwartier had.”

Adembenemende krijtrotsen

De riviercruise brengt haar passagiers zo naar plekken waar historie tot leven komt. Van middeleeuwse Hanzesteden als Greifswald en Stralsund tot de levendige Poolse stad Szczecin. Over de ruim achthonderd kilometer lange Oder waar je als het ware door Nationale Parken vaart die van zichzelf al een bezienswaardigheid bieden. Want het voordeel van het reizen met een relatief kleiner hotelschip is volgens Karel dat je meer mogelijkheden hebt om de onontdekte natuurpracht te verkennen waar massatoerisme nog niet is doorgedrongen.

“Dat begint al bij de noordelijke Duitse Waddeneilanden waar je kennismakt met de adembenemende krijtrotsen en ongerepte natuur”, licht Karel alvast een tipje van de sluier op.

Op het groene eiland Rügen valt er veel te ontdekken: van krijtrotsen en charmante stadjes tot gouden stranden. Maar wat veel mensen niet weten, is dat deze oudste badplaats van Duitsland ook een ander gezicht heeft. "Onder leiding van Hitler bouwden de Nazi's hier een groots vakantiecomplex, bedoeld als rustplek voor uitgeputte soldaten van het Oostfront. Dit is nu als een soort spookstad te bezichtigen."

Tot rust komen is overigens ook wat de reizigers van de riviercruise te wachten staat. Want hoewel de reis bol staat van de intrigerende historie, blijft de cruise ook een ontspannen setting om te genieten van het landschap, de medereiziger en culinaire hoogtepunten.